

[Arbejdsministeren.]

spørgsmål, der fra SF er bragt frem, må indgå i det videre udvalgsarbejde.

De udtalelser, hr. Poul Schlüter kom med, var vist nærmest henvendt til statsministeren og måske i nogen grad til justitsministeren, så jeg skal i første omgang nøjes med de svar, jeg har givet her. Jeg er klar over, at de ikke er udtømmende, men skulle de have været det, havde det taget lang tid. Og som sagt må en hel række af de problemer, der er nævnt, efter min og formentlig også ordførernes opfattelse naturligt høre hjemme under udvalgsarbejdet.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): I anledning af hr. Poul Schlüters udtalelser vil jeg gerne sige, at spørgsmålet om forholdet til ekspropriationsbestemmelsen i grundlovens § 73 efter regeringens opfattelse kun kan rejses i forbindelse med lovforslagets regler om obligatorisk indeståelse af lønmodtagerkapital i aktieselskaber med mindst 50 ansatte.

Det er den herskende opfattelse i den statsretlige litteratur, at afgørelsen af, om et vist indgreb må karakteriseres som ekspropriation eller som en regulering af ejendomsretten, der kan gennemføres uden erstatning, må bero på en samlet vurdering af indgrebets karakter. I denne vurdering indgår navnlig, for det første i hvilken grad indgrebet er generelt eller konkret, for det andet i hvilken grad begrundelsen for indgrebet taler for eller imod at anse det for ekspropriativt, og for det tredje indgrebets intensitet.

En sådan samlet vurdering må efter regeringens opfattelse føre til, at lovforslagets regler om indeståelse af lønmodtagerkapital i de store aktieselskaber må anses som en almindelig regulering af ejendomsretten. Jeg lægger i denne forbindelse vægt på, at der er tale om en generel ordning, gældende for alle de store aktieselskaber. Ordningen tilgodeser endvidere meget vægtige samfundsmæssige interesser, nemlig lønmodtagernes adgang til på grundlag af deres arbejdsindsats at få andel i den fremtidige kapitaltilvækst og øget medbestemmelse på deres arbejdsplads. Det må også tages i betragtning, at lovforslaget har et dobbelt sigte; ud over at skaffe lønmodtagerne medejendomsret og øget indflydelse vil lovforslaget bi-

drage til at øge kapitaldannelsen og dermed skaffe virksomheden tiltrængte midler til nyinvesteringer. Lovforslaget er således ikke ensidigt vendt mod de hidtidige kapitalejere. Endelig må det fremhæves, at lønmodtagerkapitalen skal opbygges gradvis over en længere årrække og ikke kan overstige 50 pct. af selskabets samlede aktiekapital.

De momenter, jeg her har fremhævet, peger alle i retning af, at lovforslagets regler om lønmodtagerkapital i de store aktieselskaber ikke kan betragtes som ekspropriation.

Hvis man nu siger, at der her er tale om en ekspropriationslov, har man med det samme afskåret sig fra at kræve folkeafstemning — det følger af grundloven. Da hr. Poul Schlüter sluttede med at sige, at han i givet fald ville kræve folkeafstemning, må jeg gå ud fra, at han er enig med mig i, at lovforslaget ikke kan betegnes som et forslag om ekspropriation.

Finansministeren (Grünbaum): Jeg skal kun beskæftige mig med en enkelt side af de problemer, vi har til behandling her i dag, og det er spørgsmålet om opsparingen, spørgsmålet om, hvem der skal betale osv.

Først vil jeg gerne give hr. Poul Schlüter medhold i, at det må være på sin plads, at man taler ligeud her i dag. Jeg synes også, de konservative har talt ligeud og placeret sig som reaktionen, som det parti, der indtager en udviklingsfjendtlig holdning her i tinget. Knap så slemt var det med venstre, og hos de radikale synes jeg der var momenter, der kunne gøre det muligt i hvert fald at tage en drøftelse op.

Men der skal tales ligeud om dette lovforslag. Det har været nævnt, at jeg på et møde i Odense havde sagt noget om angreb på ejendomsretten. Der er ikke nogen som helst grund til at skjule, at dette lovforslag primært går ud på at sikre lønmodtagerne en medejendomsret til kapitaltilvæksten i det danske samfund. Det afgørende i begrebet økonomisk demokrati er nemlig en demokratisering af ejendomsretten. Det er for resten også det, som alle de ordførere, som har haft ordet her i dag, har snakket om, og det har man snakket længe om. Nu foreligger der altså et lovforslag, der tilsigter at gennemføre det.

Det, jeg godt ville ind på i denne forbin-